# Gesetz-Sammlung für die Königlichen Preußischen Staaten.

# ZBIÓR PRAW dla Państw Królestwa Pruskiego.

№ 28.


(Nr. 5257.) Staatsvertrag zwischen Preußen und dem Großherzogthum Hessen über die zwischen Cöln und Gießen zu erbauende Eisenbahn. Vom 7. Juli 1860.

Seine Königliche Hoheit der Regent, Prinz von Preußen, im Namen Sr. Majestät des Königs von Preußen, und Seine Königliche Hoheit der Großherzog von Hessen und bei Rhein, in dem Wunsche übereinstimmend, eine Eisenbahn zwischen Cöln und Gießen hergestellt zu sehen, haben zum Behufe einer hierüber zu treffenden Vereinbarung zu Bevollmächtigten ernannt:

Seine Königliche Hoheit der Regent, Prinz von Preußen:

Allerhöchstihren Regierungspräsidenten Eduard v. Möller, Ritter des Rothen Adlerordens zweiter Klasse mit Eichenlaub, Komthur des Königlichen Hausordens von Hohenzollern, Komthur erster Klasse des Großherzoglich Hessischen Verdienstordens Philipps des Großmüthigen, Kommandeur des Civilverdienst-Ordens vom Niederländischen Löwen, Kommandeur zweiter Klasse des Königlich Hannoverschen Guelphen-Ordens;

Seine Königliche Hoheit der Großherzog von Hessen und bei Rhein:

Allerhöchstihren Geheimen Staatsrath Friedrich Georg v. Bechthold,

(No. 5257.) Umowa Rządowa między Prussami a Wielkiém Xięstwem Heskiém względem kolei żelaznéj wybudować się mającéj między Kolonią i Giessen. Z dnia 7. Lipca 1860.

Jego Królewska Mość Regent, Xiążę Pruski, w imieniu Najjaśniejszego Króla Pruskiego, i Jego Królewska Wysokość Wielki Xiążę Heski i bei Rhein, zgodni w życzeniu, aby kolej żelazna między Kolonią a Giessen była wystawioną, celem zawrzeć się mającéj w téj mierze umowy mianowali pełnomocnikami:

Jego Królewska Wysokość Regent, Xiążę Pruski:

Swego prezydenta Regencyi Edwarda Moeller, kawalera orderu czerwonego orła drugiéj klasy z liściem dębowém, komandora Hohenzollerskiego orderu Królewskiego Domu, komandora pierwszéj klasy Wielko-Xiążęcego Heskiego orderu zasługi Filipa Wspaniałomyślnego, komandora orderu cywilnéj zasługi Lwa Niderlandskiego, komandora drugiéj klasy Królewsko-Hanowerskiego orderu Gwelfów;

Jego Królewska Wysokość Wielki Xiążę Heski i bei Rhein:

Swego tajnego radzcę stanu Fryderyka Jerzego von Bechthold,



Ausgegeben zu Berlin den 10. September 1860.

Wydany w Berlinie dnia 10. Września 1860.

Kommandeur zweiter Klasse des Großherzoglich Hessischen Ludewigs-Ordens, Komthur erster Klasse des Großherzoglich Hessischen Verdienst-Ordens Philipps des Großmüthigen, Ritter des Königlich Preußischen Rothen Adlerordens zweiter Klasse, Kommandeur des Königlich Spanischen Ordens Karls III.

und

Allerhöchstihren Ministerialrath August Schleiermacher, Ritter erster Klasse des Großherzoglich Hessischen Verdienst-Ordens Philipps des Großmüthigen, Ritter des Königlich Preußischen Rothen Adlerordens dritter Klasse,

welche, nach vorhergegangener Verhandlung, unter dem Vorbehalt der Ratifikation über folgende Punkte übereingekommen sind:

Art. 1.

Die Königlich Preußische und die Großherzoglich Hessische Regierung verpflichten sich gegenseitig, den Bau einer Eisenbahn von Cöln nach Gießen zu gestatten.

Die Großherzoglich Hessische Regierung wird der Cöln-Mindener Eisenbahngesellschaft, welche bereits Seitens der Königlich Preußischen Regierung konzessionirt worden ist, auch Ihrerseits die Konzession zum Bau und Betrieb der im Großherzogthum Hessen gelegenen Bahnstrecken alsbald nach der Ratifikation dieses Vertrages ohne erschwerende Bedingungen ertheilen. Die hohen kontrahirenden Regierungen werden dafür Sorge tragen, daß die Cöln-Gießener Eisenbahn innerhalb Ihrer beiderseitigen Gebiete von der Cöln-Mindener Eisenbahngesellschaft in thunlichst kurzer Frist zur Ausführung gebracht werde.

komandora drugiéj klasy Wielko-Xiążęco-Heskiego orderu Ludwika, komandora pierwszéj klasy Wielko-Xiążęco-Heskiego orderu zasługi Filipa Wspaniałomyślnego, kawalera Królewsko-Pruskiego orderu czerwonego orła drugiéj klasy, komandora Królewsko-Hiszpańskiego orderu Karola III.

i

Swego Ministeryalnego radzcę Augusta Schleiermacher, kawalera pierwszéj klasy Wielko-Xiążęco-Heskiego orderu zasługi Filipa Wspaniałomyślnego, kawalera Królewsko-Pruskiego orderu czerwonego orła trzeciéj klasy,

którzy po uprzedniéj rozprawie, pod zastrzeżeniem ratyfikacyi względem następujących punktów się pojednali:

Art. 1.

Królewski Pruski i Wielko-Xiążęcy Heski Rząd obowiązują się wzajemnie budowę kolei żelaznéj od Kolonii do Giessen dozwolić.

Wielko-Xiążęcy Heski Rząd udzieli towarzystwu Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj, które już ze strony Królewsko-Pruskiego Rządu zostało koncesyonowaném, również ze swéj strony koncesyę do budowy i procederu we Wielkiém Xięstwie Heskiém położonéj przestrzeni kolejowéj natychmiast po ratyfikacyi niniejszéj umowy bez uciążliwych warunków. Wysokie kontraktujące Rządy będą o to mieli staranie, ażeby Kolońsko-Giesseńska kolej żelazna wśród swych obustronnych obwodów terrytoryalnych przez towarzystwo Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj w ile może krótkim czasie we wykonanie wprowadzoną była.

Art. 2.

Die Punkte, wo die Eisenbahn die Landesgrenzen überschreiten wird, sollen auf Grund des von der Cöln-Mindener Eisenbahngesellschaft auszuarbeitenden Projekts, nöthigenfalls durch deshalb abzuordnende technische Kommissarien, näher bestimmt werden. In Gießen soll die Eisenbahn mit der Main-Weserbahn in unmittelbare Schienenverbindung gebracht werden, dergestalt, daß Transportmittel von Cöln mittelst der zu erbauenden Eisenbahn ununterbrochen auf die Main-Weserbahn gelangen können und umgekehrt.

Zu diesem Ende soll die Spurweite der zu erbauenden Eisenbahn in Uebereinstimmung mit den anschließenden Bahnen überall gleichmäßig vier Fuß acht und einen halben Zoll Englischen Maaßes im Lichten der Schienen betragen, auch der Bau und das gesammte Betriebsmaterial so eingerichtet werden, daß die Transportmittel ungehindert nach allen Seiten übergehen können.

Art. 3.

Die Genehmigung und Feststellung des Bauprojektes innerhalb jedes Staatsgebiets bleibt der betreffenden Regierung überlassen.

Art. 4.

Die hohen kontrahirenden Regierungen sagen sich gegenseitig die Untersuchung und Bestrafung derjenigen Polizei- und Kriminalvergehen durch die kompetenten Behörden nach den bestehenden Gesetzen zu, welche die Anlage der Bahn und den Transport auf derselben betreffen und von Unterthanen des einen Staates in dem Gebiete des anderen Staates werden begangen werden.

Die Cöln-Mindener Eisenbahngesellschaft hat wegen aller Entschädigungsansprüche, die aus Anlaß der Eisenbahnanlage auf Großherzoglich Hessischem Gebiete oder des Betriebes derselben gegen sie erhoben werden möchten, sich der Großherzoglich Hessischen Gerichtsbarkeit und den Großherzoglich Hessischen Gesetzen zu unterwerfen.

Art. 2.

Punkta, na których kolej żelazna przejdzie przez granice krajowe, mają na mocy projektu wypracowanego przez towarzystwo Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj, w razie potrzeby przez delegowanych technicznych komisarzy bliżéj być oznaczone. W Giessen ma kolej żelazna z Majn-Wezerską koleją w bezpośrednie połączenie szynowe być w prowadzoną tak, że środki transportowe z Kolonii za pomocą wybudować się mającéj kolei bez przerwy na Majn-Wezerską kolej przyjść mogą i toż samo na powrót.

Na ten cel szerokość szyn budować się mającéj kolei żelaznéj zgodnie z kolejami połączonemi wszędzie równostajnie cztery stopy ośm i pół cala angielskiéj miary w świetle szyn wynosić, również budowa i cały materyał procederowy tak ma być urządzonym, iż środki transportowe bez przeszkody po wszystkie strony przejść mogą.

Art. 3.

Potwierdzenie i ustanowienie projektu budowniczego wśród każdego terrytoryum pozostawia się dotyczącemu Rządowi.

Art. 4.

Dostojne kontraktujące Rządy przyrzekają sobie wzajemnie śledzenie i ukaranie tych policyinych i kryminalnych przestępstw przez władze kompetentne według praw istnących, które się tyczą zakładu kolei i transportu na takowéj i przez poddanych jednego Państwa na terrytoryum drugiego Państwa popełnione zostają.

Towarzystwo Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj powinna względem wszystkich pretensyi o wynagrodzenie, któreby z powodu założenia kolei żelaznéj na Wielko-Xiążęco-Heskiéj terrytoryum albo procederu powstać mogły, Wielko-Xiążęco-Heskiéj jurysdykcyi i Wielko-Xiążęcym Heskim prawom ulegać.

Art. 5.

Die Großherzoglich Hessische Regierung wird zur Handhabung des Ihr über das Unternehmen, soweit es innerhalb des Großherzogthums Hessens zur Ausführung kommt, zustehenden Hoheits- und Aufsichtsrechts einen beständigen Kommissar bestellen, welcher die Beziehungen der Großherzoglich Hessischen Regierung zur Cöln-Mindener Eisenbahngesellschaft und zur Bahnverwaltung in allen denjenigen Fällen zu vertreten hat, welche nicht zum direkten gerichtlichen oder polizeilichen Einschreiten der kompetenten Behörden geeignet sind.

Unbeschadet des Hoheits- und Aufsichtsrechts der Großherzoglich Hessischen Regierung über die in Ihrem Gebiete belegenen Bahnstrecken und den darauf stattfindenden Betrieb verbleibt die Ausübung des Ober-Aufsichtsrechts über die Cöln-Mindener Eisenbahngesellschaft im Allgemeinen und deren Geschäftsführung ausschließlich der Königlich Preußischen Regierung.

Art. 6.

Die Genehmigung der Fahrpläne und Tarife soll zwar der Königlich Preußischen Regierung ausschließlich vorbehalten bleiben, doch wird dieselbe dafür Sorge tragen, daß in thunlichster Verbindung mit den Fahrten der Main-Weserbahn täglich mindestens eine dreimalige direkte Verbindung ohne anderen als den durch den Betrieb bedingten Aufenthalt auf den Stationen und ohne Wechsel der Wagen zwischen Cöln und Gießen stattfinde, sowie daß die Fahrpreise für die Eisenbahn von Cöln nach Gießen in ein angemessenes Verhältniß zu den Fahrpreisen der anschließenden Eisenbahnstrecken gebracht werden.

Wegen Herstellung zusammenhängender Züge zwischen Cöln einerseits und Leipzig und Frankfurt andererseits erklärt sich die Königlich Preußische Regierung bereit, mit der Großherzoglich Hessischen und den übrigen betheiligten Regierungen in kommissarische Verbindung einzutreten.

Art. 5.

Wielko-Xiążęco-Heski Rząd mianuje celem wykonania prawa władzy i dozoru nad przedsięwzięciem, o ile wśród Wielkiego Xięstwa Heskiego do skutku przyidzie, stałego komisarza, który stosunki Wielko-Xiążęco-Heskiego Rządu do towarzystwa Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj i do administracyi kolejowéj we wszystkich tych przypadkach ma zastępować, które do dyrektego sądownego albo policyinego wkroczenia kompetentnych władz nie są uwłaśnione.

Bez ujmy dla prawa władzy i dozoru Wielko-Xiążęco-Heskiego Rządu względem położonych na Swém terrytoryum kolejowych przestrzeni i proceder na takowym pozostaje wykonanie prawa dozoru nad towarzystwem Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj w ogóle i jéj czynności wyłącznie Królewsko-Pruskiemu Rządowi.

Art. 6.

Potwierdzenie planów jazdy i taryf ma wprawdzie Królewsko-Pruskiemu Rządowi wyłącznie pozostać zastrzeżoném, jednakowoż tenże o tém będzie miał staranie, ażeby w połączeniu ile może z jazdami Majn-Wezerskiéj kolei codziennie przynajmniéj trzykrotna bezpośrednia komunikacya bez innéj jak procederem nakazanéj przerwy na stacyach i bez zmiany wozów między Kolonią i Giessen nastąpiła, jako też ażeby ceny jazdy za kolej żelazną od Kolonii do Giessen do przyzwoitego stosunku do cen jazdy tyczących się przestrzeni kolejowych doprowadzone były.

Dla wystawienia nieprzerwanych ciągów między Kolonią z jednéj strony a Lipskiem i Frankfurtem z drugiéj strony oświadcza się Królewsko-Pruski Rząd gotowym, z Wielko-Xiążęco-Heskim i innymi dotyczącemi Rządami w komisaryczne styczności wstąpić.

Art. 7.

Zwischen den beiderseitigen Unterthanen soll sowohl hinsichtlich der Beförderungspreise als der Zeit der Abfertigung kein Unterschied gemacht werden, namentlich sollen die aus dem Gebiete des einen Staates in das Gebiet des anderen Staates übergehenden Transporte weder in Beziehung auf die Abfertigung, noch rücksichtlich der Beförderungspreise ungünstiger behandelt werden, als die aus dem betreffenden Staate abgehenden oder darin verbleibenden Transporte.

Art. 8.

Die Bahnpolizei wird unter Aufsicht der dazu beiderseits kompetenten Behörden in Gemäßheit des für jedes Staatsgebiet besonders zu publizirenden Bahnpolizei-Reglements nach übereinstimmenden Grundsätzen gehandhabt werden.

Art. 9.

Beide Regierungen sind darüber einverstanden, daß die wegen Handhabung der Paß- und Fremdenpolizei bei Reisen mittelst der Eisenbahnen unter Ihnen theils schon bestehenden, theils noch zu verabredenden Bestimmungen auch auf die in Rede stehende Eisenbahn Anwendung finden sollen.

Art. 10.

Die Regulirung des Postbetriebes auf den Großherzoglich Hessischen Strecken der Cöln-Gießener Eisenbahn bleibt der besonderen Vereinbarung vorbehalten, welche für die Cöln-Mindener Eisenbahngesellschaft bindend sein soll.

Art. 11.

Hinsichtlich der Anlage und des Betriebes einer elektromagnetischen Telegraphenlinie auf den Eisenbahnstrecken im Großherzoglich Hessischen Gebiete Seitens der Königlich Preußischen Regierung im Anschlusse an die Linie von Frankfurt a. M. nach Berlin behalten sich die hohen kontrahirenden Regierungen eine besondere Vereinbarung vor, welche für die Eisenbahngesellschaft bindend sein soll.

Art. 7.

Między obustronnymi poddanymi tak co do cen przewozu, jako też czasu expedycyi nie ma zachodzić żadna różnica, mianowicie z obwodu jednego Państwa do obwodu drugiego Państwa przechodzące transporta ani co do expedycyi ani co do cen za przewóz mniéj korzystnie traktowane być nie mają, jak z dotyczącego Państwa wychodzące albo tamże pozostające transporta.

Art. 8.

Policya kolejowa pod dozorem obustronnie kompetentnych władz stósownie do regulaminu policyi kolejowéj z osobna publikowanego dla każdego Państwa według zgadzających się zasad ma być wykonywaną.

Art. 9.

Obustronne Rządy zgadzają się na to, iż dla wykonania policyi paszportowéj przy podróżach na kolejach żelaznych pomiędzy nimi już istnące, po części jeszcze umówić się mające postanowienia również do będącéj w mowie kolei żelaznéj zastósowanie znajdować mają.

Art. 10.

Regulowanie procederu pocztowego na Wielko-Xiążęco-Heskich przestrzeniach Kolońsko-Giesseńskiéj kolei żelaznéj zastrzega się osobnéj umowie, która dla towarzystwa Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj ma być obowiązującą.

Art. 11.

Co do zakładu i procederu elektromagnetyckiéj linii telegraficznéj na przestrzeniach kolei żelaznych w Wielko-Xiążęco-Heskim obwodzie ze strony Królewsko-Pruskiego Rządu w połączeniu z linią od Frankfurtu n. M. do Berlina zastrzegają sobie dostojne kontraktujące Rządy osobną umowę, która dla towarzystwa kolei żelaznych ma być obowiązującą.

Art. 12.

Rücksichtlich der Benutzung der Eisenbahn von Cöln nach Gießen zu Zwecken der Militairverwaltung ist man über folgende Punkte übereingekommen:

1) Für alle Transporte von Militairpersonen oder Militaireffekten, welche für Rechnung der Königlich Preußischen oder der Großherzoglich Hessischen Militairverwaltung auf der Cöln-Gießener Eisenbahn bewirkt werden, wird den beiderseitigen Militairverwaltungen hinsichtlich der Beförderungspreise völlige Gleichstellung zugesichert, dergestalt, daß die Zahlung dafür an die Eisenbahnverwaltung nach ganz gleichen Sätzen erfolgen soll.

2) Wenn in Folge etwaiger Bundesbeschlüsse oder anderer außerordentlicher Umstände auf Anordnung der Königlich Preußischen oder der Großherzoglich Hessischen Regierung größere Truppenbewegungen auf der mehrgedachten Eisenbahn stattfinden sollten, so liegt der Eisenbahnverwaltung die Verpflichtung ob, für diese und für Sendungen von Waffen, Kriegs- und Verpflegungsbedürfnissen, sowie von Militaireffekten jeglicher Art, insoweit solche Sendungen zur Beförderung auf Eisenbahnen überhaupt geeignet sind, nöthigenfalls auch außerordentliche Fahrten einzurichten und für dergleichen Transporte alle Transportmittel, die der ungestört fortzusetzende regelmäßige Dienst nicht in Anspruch nimmt, zu verwenden und, soweit thunlich, hierzu in Stand zu setzen, nicht minder die mit Militairpersonen besetzten und die mit Militaireffekten beladenen, von einer anstoßenden Bahn kommenden Transportfahrzeuge auf die eigene Bahn, vorausgesetzt, daß diese dazu geeignet sind, zu übernehmen, auch mit den disponiblen Lokomotiven weiter zu führen.

Die Leitung aller solcher Transporte bleibt jedoch lediglich dem Dienstpersonale der be-

Art. 12.

Względem używania kolei żelaznéj od Kolonii do Giessen na cele wojskowéj administracyi pojednano się względem następujących punktów:

1) Za wszystkie transporta osób wojskowych albo efektów wojskowych, które na rachunek Królewsko-Pruskiéj albo Wielko-Xiążęcéj Heskiéj administracyi wojskowéj na Kolońsko-Giesseńskiéj kolei żelaznéj uskutecznione bywają, zabezpiecza się obustronnym administracyom wojskowym co do cen przewozu zupełne zrównanie w ten sposób, iż zapłata za nie do administracyi kolei żelaznéj według całkiem równych pozycyi ma nastąpić.

2) Jeźliby wskutek jakichkolwiek uchwał związku albo innych nadzwyczajnych okoliczności na rozporządzenie Królewsko-Pruskiego albo Wielko-Xiążęco-Heskiego Rządu większe mobilizacye wojska na rzeczonéj kolei żelaznéj nastąpić miały, natenczas administracya kolei żelaznéj jest obowiązaną, za takowe i za przesełki broni i potrzeby wojskowe i żywności, jako też efektów wojskowych wszelkiego rodzaju, o ile takie przesełki do przewozu na kolejach żelaznych w ogóle są zdatne, w razie potrzeby także nadzwyczajne jazdy urządzić i na takie transporta wszelkie środki transportowe, których bezprzerwana regularna służba nie wymaga, używać i o ile może na ten cel przyrządzać, niemniéj osobami wojskowymi obsadzone i efektami wojskowemi obładowane od gałęziowéj kolei przychodzące wozy na własną kolej, z przypuszczeniem że takowe na to się zdają, przyimować i do dyspozycyi będącemi lokomotywami daléj prowadzić.

Dozór nad wszystkiemi takiemi transportami pozostaje jednakowoż li tylko oso-

treffenden Eisenbahnverwaltung überlassen, dessen Anordnungen während der Fahrt unbedingt Folge zu leisten ist.

Hinsichtlich des an die Eisenbahnverwaltungen zu entrichtenden Fahrgeldes tritt, wie unter 1., eine völlige Gleichstellung der beiderseitigen Militairverwaltungen ein.

Art. 13.

Rücksichtlich des Baues und Betriebes der Bahnstrecken im Großherzoglich Hessischen Staatsgebiete sollen im Allgemeinen die im Großherzogthume Hessen wegen der Eisenbahnunternehmungen bestehenden allgemeinen gesetzlichen Vorschriften und administrativen Grundsätze gleichmäßig Anwendung finden, insofern nicht der Umstand, daß die fragliche Bahnstrecke mit dem im Königlich Preußischen Gebiete gelegenen Theile der Bahn von Cöln nach Gießen ein Ganzes ausmacht, und nur im Zusammenhange damit zu benutzen ist, zu Abweichungen Anlaß giebt.

Im Einzelnen ist man hierbei über folgende Punkte übereingekommen:

Art. 14.

Die Großherzoglich Hessische Regierung wird, nach vorgängiger Prüfung der technischen Vorarbeiten und erfolgten Feststellung des Bauprojekts (Artikel 3.), der Cöln-Mindener Eisenbahngesellschaft auf den Grund des Gesetzes vom 18. Juni 1836. in Beziehung auf die zwangsweise Erwerbung des Grundes und Bodens dieselben Befugnisse verleihen und dieselben Verpflichtungen auferlegen, wie allen anderen im Großherzogthum Hessen konzessionirten Eisenbahngesellschaften, jene Gesellschaft auch hinsichtlich der sonstigen, mit der Bauführung zusammenhängenden Verhältnisse in keiner Weise ungünstiger behandeln, als die übrigen Eisenbahngesellschaften in Ihrem Gebiete.

Art. 15.

In Ansehung der auf der Bahn anzuwendenden Fahrzeuge, einschließlich der Dampfwagen,

bom służbowym dotyczącéj administracyi kolei żelaznéj, które podczas jazdy bezwarunkowe posłuszeństwo oczekiwać mogą.

Co do opłaty za jazdę do administracyi kolei żelaznych następuje jak pod 1. zupełne zrównanie obustronnych administracyi wojskowych.

Art. 13.

Względem budowy i procederu przestrzeni kolejowych w Wielko-Xiążęco-Heskiém terytoryum mają w ogóle w Wielkiém Xięstwie Heskiém względem przedsięwzięć kolei żelaznych istnące powszechne prawne przepisy i administratywne zasady równostajnie znajdować zastósowanie, o ile okoliczność, iż w mowie będąca przestrzeń kolejowa z położoną w Królewsko-Pruskiém terrytoryum częścią kolei od Kolonii do Giessen całość tworzy i tylko w połączeniu jest do używania, do zbaczań nie daje powodu.

W szczególności pojednano się względem następujących punktów:

Art. 14.

Wielko-Xiążęco-Heski Rząd, po uprzedniem zbadaniu technicznych prac przygotowawczych i ustanowieniu projektu budowniczego (artykuł 3.), towarzystwa Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj na mocy ustawy z dnia 18. Czerwca 1836. ze względu na przymusowe nabycie gruntu te same uprawnienia nadaje i te same obowiązki nałoży, jak wszystkim innym w Wielkiém Xięstwie Heskiém ukoncesyonowanym towarzystwom kolei żelaznych, owe towarzystwo również co do innych z prowadzeniem budowy styczność mających stosunków w żaden sposób niekorzystniéj uważać nie będzie, jak drugie towarzystwo kolei żelaznych w Swém terrytoryum.

Art. 15.

Co do wozów używanych na kolei włącznie wozów parowych pojednano się w téj mierze,

ist man darüber einverstanden, daß die von Einer der hohen Regierungen zu veranlassende Prüfung genüge, und eine Genehmigung Seitens der anderen Regierung nicht erforderlich sei.

Art. 16.

Die auf der im Großherzogthum Hessen belegenen Bahnstrecke stationirten Aufsichts- und Betriebsbeamten sind auf Präsentation der Bahnverwaltung bei den betreffenden Großherzoglich Hessischen Behörden in Pflicht zu nehmen.

Wenn die Großherzogliche Regierung aus polizeilichen Gründen die Entfernung eines auf Ihrem Gebiete stationirten Bahnbeamten oder Bediensteten für angemessen erachten sollte, so hat die Bahnverwaltung denselben auf geschehene Aufforderung sofort vom Dienste abzuberufen.

Art. 17.

Die Cöln-Mindener Eisenbahngesellschaft wird rücksichtlich der innerhalb des Großherzogthums Hessen belegenen Bahnstrecken einer anderen Art der Besteuerung nicht unterworfen werden, als die sonstigen im Großherzogthum bestehenden Privat-Eisenbahngesellschaften rücksichtlich ihrer Bahnstrecken.

Art. 18.

Nach vollendeter Amortisation der Aktien der Cöln-Mindener Eisenbahngesellschaft geht das Eigenthum der auf Hessischem Gebiete gelegenen Strecken der Cöln-Gießener Eisenbahn auf die Königlich Preußische Regierung über, welche sodann die mit diesem Eigenthum verbundenen Verpflichtungen übernimmt.

Die Großherzoglich Hessische Regierung behält Sich jedoch das Recht vor, nach Ablauf von dreißig Jahren, vom Tage der Betriebseröffnung an gerechnet, oder auch später, die auf Ihr Gebiet fallenden Bahnstrecken gegen Erstattung der Anlagekosten in Eigenthum zu übernehmen.

Für diesen Fall soll jedoch der Betrieb auf diesen Strecken gegen ein, nach den Betriebsergeb-

iż rewizya jednego z dostojnych Rządów jest dostateczną i potwierdzenie ze strony drugiego Rządu nie jest potrzebném.

Art. 16.

Urzędnicy dozorowi i procederowi stacyonowani na przestrzeni kolejowéj położonéj w Wielkiém Xięstwie Heskiém za prezentacyą administracyi kolejowéj u dotyczących Wielko-Xiążęcych Heskich władz obowiązani być mają.

Jeżeli Wielko-Xiążęcy Rząd z policyjnych przyczyn oddalenie stacyonowanego na Swém terrytoryum urzędnika kolejowego albo służebnego za stósownem uznaje, natenczas administracya kolejowa go na wezwanie natychmiast ze służby odwołać powinna.

Art. 17.

Towarzystwo Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj co do przestrzeni kolejowéj położonéj wśród Wielkiego Xięstwa Heskiego nie ulega innemu podatkowi, jak drugie we Wielkiém Xięstwie znajdujące się prywatne towarzystwa kolei żelaznych względem swych przestrzeni kolejowych.

Art. 18.

Po ukończonéj amortyzacyi akcyi towarzystwa Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj przechodzi własność położonych na Heskiém terrytoryum przestrzeni Kolońsko-Giesseńskiéj kolei żelaznéj na Królewsko-Pruski Rząd, który potém z tą własnością połączone obowiązki przyimuje.

Wielko-Xiążęco-Heski Rząd zastrzega sobie jednakowoż prawo, po upływie trzydziestu lat od dnia otworzenia procederu rachując albo też późniéj przypadające na swe terrytoryum przestrzenie kolejowe za wynagrodzeniem kosztów zakładowych na własność przyjąć.

Na ten przypadek ma jednakowoż przewóz na tych przestrzeniach za opłatę kolejową,

nissen, beziehungsweise dem Anlagekapital zu vereinbarendes Bahngeld derjenigen Verwaltung überlassen werden, welche den Betrieb auf der Preußischen Strecke der Bahn hat.

która według rezultatów procederu odnośnie kapitału zakładowego ma być umówioną, téj administracyi być pozostawionym, która ma proceder na Pruskiéj przestrzeni kolei.

Art. 19.

Für den Fall, daß die Königlich Preußische Regierung Sich entschließen sollte, vor Beendigung der gesetzlichen und statutenmäßigen Amortisation der Aktien der Cöln-Mindener Eisenbahngesellschaft, das Cöln-Mindener Eisenbahnunternehmen oder auch die Cöln-Gießener Bahn allein anzukaufen, wird die Großherzoglich Hessische Regierung zu dem Ankaufe der auf Ihrem Gebiete gelegenen Bahnstrecken durch die Königlich Preußische Regierung Ihre Zustimmung nicht versagen, wobei Sie Sich jedoch das Recht vorbehält, das Eigenthum der in Ihr Gebiet fallenden Bahnstrecken von da an zu jeder Zeit unter denselben Bedingungen an Sich zu ziehen, wie die Königlich Preußische Regierung die auf Ihr Gebiet fallenden Bahnstrecken erwerben wird.

Art. 19.

Na przypadek, gdyby Królewsko-Pruski Rząd się miał zdecydować, przed ukończeniem prawnéj i statutarnéj amortyzacyi akcyi towarzystwa Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj przedsięwzięcia Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj albo też Kolońsko-Giesseńską kolej samą kupnem nabyć, Wielko-Xiążęcy Heski Rząd do kupna położonych na swém terytoryum przestrzeni kolejowych przez Królewsko-Pruski Rząd swego przyzwolenia nie odmówi, przyczém sobie jednakże prawo zastrzega, własność przypadających na swe terytoryum przestrzeni kolejowych odtąd każdego czasu pod temi samemi warunkami dla siebie przyjąć, jak Królewsko-Pruski Rząd przypadające na swe terytoryum przestrzenie kolejowe nabędzie.

Art. 20.

Gegenwärtiger Vertrag soll zur landesherrlichen Genehmigung vorgelegt und die Auswechselung der darüber auszufertigenden Ratifikations-Urkunden spätestens binnen sechs Wochen zu Berlin bewirkt werden.

Dessen zu Urkund ist dieser Vertrag von den beiderseitigen Bevollmächtigten unterzeichnet und besiegelt worden.

So geschehen Bingen, am 7. Juli 1860.

(L. S.) **Eduard v. Möller.**
(L. S.) **Friedr. Georg v. Bechthold.**
(L. S.) **August Schleiermacher.**

Art. 20.

Niniejsza umowa ma do Monarszego potwierdzenia być przedłożoną i wymiana w téj mierze wygotować się mających dokumentów ratyfikacyinych najpóźniéj w przeciągu sześciu tygodni w Berlinie być uskutecznioną.

Na dowód tegoż niniejsza umowa przez obustronnych pełnomocników jest podpisaną i podpieczętowaną.

Działo się w Bingen, dnia 7. Lipca 1860.

**(L. S.) Edward Moeller.**
**(L. S.) Fryderyk Jerzy Bechthold.**
**(L. S.) August Schleiermacher.**

---

Die Auswechselung der Ratifikationen des vorstehenden Vertrages ist in Berlin bewirkt worden.

Wymiana ratyfikacyi powyższéj umowy nastąpiła w Berlinie.

(Nr. 5258.) Bestätigungs-Urkunde über einige Abänderungen des Statuts der Berlin-Potsdam-Magdeburger Eisenbahngesellschaft. Vom 10. August 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs.

**Wir Wilhelm, von Gottes Gnaden Prinz von Preußen, Regent.**

Nachdem die Berlin-Potsdam-Magdeburger Eisenbahngesellschaft in ihren, am 29. Oktober 1857. und 14. Mai 1860. abgehaltenen Generalversammlungen, laut der über die Verhandlungen derselben gerichtlich aufgenommenen Protokolle, Abänderungen des unterm 17. August 1845. (Gesetz-Sammlung S. 805. ff.) und 28. August 1849. (Gesetz-Sammlung S. 489. ff.) Allerhöchst bestätigten Gesellschaftsstatuts dahin beschlossen hat, daß an die Stelle der §§. 45. 46. 47. 58. und 59. die in der Anlage enthaltenen Bestimmungen treten sollen, wollen Wir diesen Statutänderungen, dem Antrage der Gesellschaftsvorstände gemäß, die landesherrliche Genehmigung hierdurch ertheilen.

Die gegenwärtige Urkunde ist durch die Gesetz-Sammlung bekannt zu machen.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Ostende, den 10. August 1860.

**(L. S.) Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.**

v. d. Heydt. Simons.

(No. 5258.) Dokument potwierdzenia względem niektórych zmian statutu Berlińsko-Poczdamsko-Magdeburgskiego towarzystwa kolei żelaznych. Z dnia 10. Sierpnia 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla.

**My Wilhelm, z Bożéj łaski Xiążę Pruski, Regent.**

Gdy towarzystwo Berlińsko-Poczdamsko-Magdeburgskiéj kolei żelaznéj we walnych zebraniach odbytych dnia 29. Października 1857. i 14. Maja 1860. według protokułów sądownie spisanych względem czynności takowych, zmiany pod dniem 17. Sierpnia 1845. (Zbiór praw str. 805 nast.) i z dnia 28. Sierpnia 1849. (Zbiór praw str. 489 nast.) Najwyżéj potwierdzonego statutu towarzystwa w téj mierze uchwaliło, iż zamiast §§. 45. 46. 47. 58. i 59. w dodatku zawarte postanowienia mają wstąpić, przeto udzielamy tymże zmianom statutu według wniosku przełożonych towarzystwa, niniejszém Monarsze przyzwolenie.

Niniejszy dokument przez Zbiór praw ma być ogłoszonym.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan w Ostende, dnia 10. Sierpnia 1860.

**(L. S.) Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.**

von der Heydt. Simons.

# Nachtrag

zu den

## Statuten der Berlin-Potsdam-Magdeburger Eisenbahngesellschaft.

---

Die Berlin-Potsdam-Magdeburger Eisenbahngesellschaft hat in ihren am 29. Oktober 1857. und 14. Mai 1860. abgehaltenen Generalversammlungen laut der über die Verhandlungen derselben gerichtlich aufgenommenen Protokolle Abänderungen der unterm 17. August 1845. (Gesetz-Sammlung S. 805.) und unterm 28. August 1849. (Gesetz-Sammlung S. 489.) Allerhöchst bestätigten Gesellschaftsstatuten dahin beschlossen, daß an die Stelle der §§. 45. 46. 47. 58. und 59. nachfolgende Bestimmungen treten:

§. 45.

Das Direktorium besteht aus sieben ordentlichen Mitgliedern. Wird dem ersten Techniker der Gesellschaft Sitz und Stimme im Direktorio eingeräumt (§. 59.), so nimmt derselbe die Stelle des siebenten Direktors ein. Jedes Mitglied hat bei der Berathung eine entscheidende Stimme. Stellvertretende Direktionsmitglieder werden nicht gewählt.

§. 46.

Die Mitglieder des Direktorii werden vom Ausschusse auf drei Jahre gewählt. Der Ausschuß ist jedoch befugt, drei der besoldeten Mitglieder des Direktorii auf längere Zeit bis zu höchstens zwölf Jahren zu wählen. Die Mitglieder des Direktorii brauchen nicht aus den Mitgliedern des Ausschusses gewählt zu sein.

Jedes Ausschußmitglied, welches zum Mitgliede des Direktorii gewählt wird, scheidet durch die Annahme dieser Wahl aus dem Ausschusse aus.

Jedes Mitglied des Direktorii hat für die Dauer seines Amtes zehn Stammaktien der Ge-

# Dodatek

do

## statutów towarzystwa Berlińsko-Poczdamsko-Magdeburgskiéj kolei żelaznéj.

---

Towarzystwo Berlińsko-Poczdamsko-Magdeburgskiéj kolei żelaznéj w swych dnia 29. Października 1857. i 14. Maja 1860. odbytych walnych zebraniach według protokułów sądownie przyjętych względem czynności takowych uchwaliło zmiany statutów towarzystwa Najwyżéj potwierdzonych pod dniem 17. Sierpnia 1845. (Zbiór praw str. 805) i pod dniem 28. Sierpnia 1849. (Zbiór praw str. 489) a to w téj mierze, iż zamiast §§. 45. 46. 47. 58. i 59. następujące postanowienia mają ważność:

§. 45.

Dyrekcya składa się z siedmiu zwyczajnych członków. Jeżeli pierwszemu technikowi towarzystwa miejsce i głos w dyrekcyi się udzieli (§. 59.), natenczas zajmuje on miejsce siódmego dyrektora. Każdy członek ma przy obradzie głos stanowiący. Zastępujący członkowie dyrekcyi obrani nie bywają.

§. 46.

Członkowie dyrekcyi przez komitet na trzy lata obrani bywają. Komitet jednak jest upoważniony, trzech płatnych członków dyrekcyi na dłuższy czas aż do najwięcéj dwunastu lat obierać. Członkowie dyrekcyi nie potrzebują być obrani z członków komitetu.

Każdy członek komitetu, obrany na członka dyrekcyi występuje z komitetu przez przyjęcie tego wyboru.

Każdy członek dyrekcyi na trwanie swego urzędu powinien dziesięć akcyi źródelnych to-

sellschaft bei der Gesellschafts-Hauptkasse zu deponiren, oder die von ihm etwa als Ausschußmitglied schon deponirten zehn Aktien dieselbe Zeit hindurch liegen zu lassen.

Die Mitglieder des Direktorii nehmen auf jedesmaliges Verlangen des Ausschusses oder seines Vorsitzenden an den Sitzungen des Ausschusses mit berathender Stimme Theil. Der Vorsitzende des Ausschusses und sein Stellvertreter sind jederzeit berechtigt, den Sitzungen des Direktorii mit berathender Stimme beizuwohnen.

§. 47.

Der Ausschuß wählt jährlich den Vorsitzenden des Direktorii und bestimmt zugleich, in welcher Reihenfolge derselbe bei Verhinderungsfällen durch die übrigen Mitglieder des Direktorii vertreten werden soll. Der Ausschuß ist aber auch befugt, den Vorsitz im Direktorio und die Stellvertretung im Vorsitze auf die ganze Amtsdauer der betreffenden Direktionsmitglieder zu verleihen.

§. 58.

Die Mitglieder des Ausschusses und des Direktorii versehen in der Regel ihre Funktionen unentgeltlich und haben für die Abwartung der Sitzungen nur im Falle einer Reise Diäten und Reisekosten zu liquidiren. Jedes Ausschuß- und Direktions-Mitglied, welchem laufende Geschäfte außer der Theilnahme an den Sitzungen übertragen sind, erhält ein Gehalt oder eine fixirte Remuneration. Der Ausschuß bestimmt deren Höhe und unterwirft sie jährlich einer Revision, sofern sie nicht ausdrücklich auf eine längere Zeit ausgesetzt sind. Das Gehalt oder die Remuneration der Direktoren kann für die ganze Zeit ihrer Amtsdauer fixirt werden. Auch ist der Ausschuß befugt, denjenigen Direktoren, welche auf zwölf Jahre gewählt sind, für den Fall der Nichtwiederwahl unter den früheren Bedingungen oder der Dienstunfähigkeit, eine lebenslängliche Pension bis zur Hälfte ihres jährlichen Gehalts oder ihrer jährlichen Remuneration zu bewilligen.

warzystwa u głównéj kasy towarzystwa deponować, albo przez niego jako członka komitetu już deponowane dziesięć akcyi w ten sam przeciąg czasu pozostawić.

Członkowie dyrekcyi mają na każde żądanie komitetu albo przewodniczącego przy posiedzeniach komitetu udział z głosem obradczym. Przewodniczący komitetu i jego zastępca są każdego czasu uprawnieni, na posiedzeniach dyrekcyi z głosem obradczym być obecnymi.

§. 47.

Komitet obiera corocznie przewodniczącego dyrekcyi i stanowi zarazem, w jakiéj kolei takowy w przypadkach przeszkody przez resztę członków dyrekcyi się zastępuje. Komitet również jest mocen, przewodnictwo w dyrekcyi i zastępstwo w przewodnictwie na całe trwanie urzędu dotyczącym członkom dyrekcyi poruczyć.

§. 58.

Członkowie komitetu i dyrekcyi wykonywają zazwyczaj swe funkcye bezpłatnie i mogą za odbycie posiedzeń tylko w przypadku podróży dyety i koszta podróży likwidować. Każdy członek komitetu i dyrekcyi, któremu bieżące czynności prócz bywania na posiedzeniach są poruczone, pobiera salaryę albo stanowczą remuneracyę. Komitet oznacza wysokość takowéj i poddaje takową corocznie rewizyi, o ile nie wyraźnie na dłuższy czas są wyznaczone. Salarya albo remuneracya dyrektorów może na cały czas trwania ich urzędu być ustanowioną. Komitet również jest upoważnionym, tym dyrektorom, którzy na dwanaście lat są obrani, na przypadek nie powtórnego wyboru pod dawniejszemi warunkami albo niezdolności do służby roczną pensyę aż do połowy rocznéj salaryi albo rocznéj remuneracyi przyzwolić.

§. 59.

Das Direktorium hat die zur Ausführung seiner Beschlüsse erforderlichen Gesellschaftsbeamten nach Maaßgabe und innerhalb der Grenzen des vom Ausschusse festgesetzten Etats anzustellen, mit Instruktion zu versehen und dem Befinden nach wieder zu entlassen. Es ist bei der Wahl derselben der Regel nach nicht beschränkt. Nur zu der Wahl

a) des ersten Betriebsbeamten (Bevollmächtigten und Betriebsdirektors), der die administrative Geschäftsführung,

b) des Rendanten, der die Kassen-, Buch- und Rechnungsführung zu besorgen hat,

muß das Direktorium die Bestätigung des Ausschusses einholen.

Es steht dem Ausschusse frei, dem jedesmaligen ersten Techniker der Gesellschaft je für die Dauer der sonstigen dreijährigen Wahlperiode des Direktorii Sitz und Stimme in dem letzteren einzuräumen.

§. 59. a.

Jedem Mitgliede des Direktorii kann während der Dauer seiner Wahlperiode aus denjenigen Gründen, aus welchen nicht richterliche Staatsbeamte unfreiwillig entlassen oder pensionirt werden können, durch einen Beschluß des Ausschusses seine Eigenschaft als Direktionsmitglied und das ihm danach zuständige Gehalt oder die ihm danach zuständige Remuneration genommen werden, jedoch vorbehaltlich der ihm zugesagten Pension. Zur Gültigkeit eines solchen Beschlusses ist Folgendes erforderlich:

1) Der Antrag hierauf muß von mindestens zwölf Ausschußmitgliedern schriftlich, unter Angabe der Motive, bei dem Vorsitzenden des Ausschusses angebracht werden.

2) Der Vorsitzende des Ausschusses hat diesen Antrag abschriftlich dem betreffenden Direktionsmitgliede zu seiner etwaigen Gegenerklärung mitzutheilen und zugleich eine Ausschußsitzung zur Berathung und Beschlußnahme über den Antrag, unter ausdrücklicher Be-

§. 59.

Dyrekcya powinna urzędników towarzystwa potrzebnych do wykonania swych uchwał według i wśród granic etatu ustanowionego przez komitet umieścić, w instrukcye zaopatrzyć i według zdania znów oddalić. Przy ich wyborze zazwyczaj nie jest ograniczoną. Tylko do wyboru

*a*) pierwszego urzędnika procederowego (pełnomocnika i dyrektora procederowego), który administratywne czynności,

*b*) rendanta, który prowadzenie kas, xięg i rachunków ma załatwić,

dyrekcya potwierdzenie komitetu zasięgnąć powinna.

Komitetowi wolno, każdemu pierwszemu technikowi towarzystwa na trwanie dalszego trzyletniego peryodu wyborczego dyrekcyi miejsce i głos w tejże ostatniéj nadać.

§. 59. *a*.

Każdemu członkowi dyrekcyi podczas trwania peryodu wyborczego z tych powodów, z których urzędnicy nie należący do stanu sędziowskiego mimowolnie oddaleni albo pensyonowani być mogą, przez uchwałę komitetu przymiot jako członek dyrekcyi i przynależna salarya albo remuneracya wziętą być może, jednakowoż ze zastrzeżeniem przyrzeczonéj pensyi. Do ważności takiéj uchwały potrzebném jest co następuje:

1) Wniosek o to musi przynajmniéj przez dwunastu członków komitetowych piśmiennie z podaniem przyczyn u przewodniczącego komitetu być zaniesionym.

2) Przewodniczący komitetu powinien wniosek ten w kopii dotyczącemu członkowi dyrekcyi do wzajemnego oświadczenia zakomunikować i zarazem posiedzenie komitetowe do narady i uchwały względem wniosku, z wyraźném oznaczeniem celu

zeichnung des Zwecks der Sitzung, dergestalt anzuberaumen, daß zwischen der Mittheilung des Antrags an das betreffende Direktionsmitglied und der Ausschußsitzung eine Frist von vier bis acht Wochen offen bleibt, auch zu der Sitzung alle Mitglieder des Direktorii einzuladen.

3) In der Ausschußsitzung selbst müssen mindestens vier und zwanzig Ausschußmitglieder, einschließlich der Stellvertreter der Behinderten, anwesend sein.

4) Der Beschluß muß mit einer Majorität von mindestens drei Vierteln der anwesenden Ausschußmitglieder gefaßt werden und die Gründe der Entlassung enthalten.

5) Ueber die betreffende Ausschußsitzung ist ein gerichtliches oder notarielles Protokoll aufzunehmen.

Gegen den Beschluß des Ausschusses steht dem entlassenen Direktionsmitgliede, nicht aber den Antragstellern, binnen vier Wochen nach Fassung des Beschlusses die Berufung an die Generalversammlung zu, welche endgültig, mit Ausschluß des Rechtsweges, entscheidet.

Die Entlassung eines mit Pensionsberechtigung versehenen Direktionsmitgliedes hat die Folge, daß von dem Tage, an welchem die vierwöchentliche Berufungsfrist abgelaufen, oder die Entlassung endgültig durch die Generalversammlung bestätigt ist, das entlassene Direktionsmitglied statt seines Gehalts oder seiner Remuneration die ihm für den Fall der Nichtwiederwahl oder der Dienstunfähigkeit zugesicherte Pension erhält. Soll ihm auch die Pension entzogen werden, so ist dies nur im gewöhnlichen Rechtswege, in welchem die Gesellschaft als Klägerin aufzutreten hat, und nur aus den Gründen zulässig, aus welchen nichtrichterliche Staatsbeamte unfreiwillig ohne Pension entlassen werden können. Bis zur rechtskräftigen Entscheidung dieses Prozesses läuft die Pension fort.

posiedzenia w ten sposób umieścić, iż między zakomunikowaniem wniosku dotyczącemu członkowi dyrekcyi i posiedzeniem komitetu przeciąg czasu czterech aż do ośmiu tygodni pozostaje, również do posiedzenia wszystkich członków dyrekcyi zapozwać.

3) W posiedzeniu komitetu samém muszą przynajmniéj dwadzieścia cztery członkowie komitetu włącznie zastępców za tych co mają przeszkodę, być przytomni.

4) Uchwała musi większością przynajmniéj trzy czwarte obecnych członków komitetowych zapadnąć i przyczyny oddalenia zawierać.

5) Względem dotyczącego posiedzenia komitetowego ma sądowny albo notaryalny protokuł być spisanym.

Przeciw uchwale komitetu służy oddalonemu członkowi dyrekcyi, nie zaś wnioskującym, w przeciągu czterech tygodni po ustanowieniu uchwały odwołanie się do walnego zebrania, które stanowczo z wykluczeniem drogi prawa zadecyduje.

Oddalenie członka dyrekcyi mającego prawo do pensyi pociąga za sobą ten skutek, iż od dnia, którego cztero-tygodniowy termin odwołania upłynął, albo oddalenie stanowczo przez walne zebranie jest potwierdzoném, oddalony członek dyrekcyi zamiast swéj salaryi albo swéj remuneracyi pobiera pensyę, która mu w przypadku niepowtórnego wyboru albo niezdolności do służby jest zabezpieczoną. Jeżeli mu nawet i pensya ma być potrąconą, natenczas to tylko w zwyczajnéj drodze prawa, w któréj towarzystwo jako powód ma wystąpić i tylko z przyczyn jest dozwoloną, z których urzędnicy nie należący do sędziowskiego stanu mimowolnie bez pensyi oddaleni być mogą. Aż do prawomocnéj decyzyi tegoż procesu bieży pensya bez ustania.

(Nr. 5259.) Statut des Praukauer Deichverbandes. Vom 10. August 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs.

**Wir Wilhelm,** von Gottes Gnaden Prinz von Preußen, Regent.

Nachdem es für erforderlich erachtet worden, die Grundbesitzer des oberen Theils der dem Dorfe Maltsch gegenüber liegenden Oder-Niederung im Kreise Wohlau Behufs der gemeinsamen Normalisirung und Unterhaltung eines Deiches gegen die Ueberschwemmungen der Oder zu einem Deichverbande zu vereinigen und nachdem die gesetzlich vorgeschriebene Anhörung der Betheiligten erfolgt ist, genehmigen Wir hierdurch auf Grund des Gesetzes über das Deichwesen vom 28. Januar 1848. §§. 11. und 15. (Gesetz-Sammlung vom Jahre 1848. S. 73.) die Bildung eines Deichverbandes unter der Benennung:

„Praukauer Deichverband",

und ertheilen demselben nachstehendes Statut:

Umfang und Zweck des Deichverbandes.

§. 1.

In der auf dem rechten Oderufer liegenden, an die Höhenfelder von Praukau und Leubus grenzenden Niederung werden die Eigenthümer aller im oberen Theile derselben bei Praukau eingedeichten und noch einzudeichenden Grundstücke, welche ohne Verwallung bei den bisher bekannten höchsten Wasserständen der Ueberschwemmung durch die Oder unterliegen würden, zu einem Deichverbande vereinigt.

Dieser Verband hat seinen Gerichtsstand bei dem Kreisgerichte zu Wohlau.

§. 2.

Dem Deichverbande liegt die Normalisirung und Unterhaltung des vorhandenen Praukauer

(No. 5259.) Statut Praukauskiego towarzystwa grobelnego. Z dnia 10. Sierpnia 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla.

**My Wilhelm,** z Bożéj łaski Xiążę Pruski, Regent.

Gdy potrzebném uznano, posiedzicieli gruntów wyższéj części naprzeciw wsi Maltsch położonéj niziny Odry w powiecie Wohlau celem spólnego normalizowania i utrzymywania grobli przeciw zalewom Odry do towarzystwa grobelnego połączyć i gdy prawem przepisane wysłuchanie interesentów nastąpiło, potwierdzamy niniejszém na mocy ustawy względem spraw grobelnych z dnia 28. Stycznia 1848. §§. 11. i 15. (Zbiór praw za rok 1848. str. 73) utworzenie towarzystwa grobelnego pod nazwą:

»Praukauskie towarzystwo grobelne«

udzielając takowemu następujący statut:

Objętość i cel towarzystwa.

§. 1.

W nizinie położonéj na prawym brzegu Odry i graniczącéj z polami na wyżyznach przy Praukau i Leubus właściciele wszystkich wyższéj części takowéj pod Praukau otamowanych albo groblami otoczyć się mających gruntów, któreby bez obwałowania przy znajomych aż dotąd najwyższych stanach wody zalewowi przez Odrę ulegały, do towarzystwa grobelnego połączeni zostają.

Towarzystwo to ma swoje forum u sądu powiatowego w Wohlau.

§. 2.

Towarzystwo grobelne jest obowiązane do normalizowania i utrzymywania Prauskauskiéj

Deiches in denjenigen Abmessungen ob, welche erforderlich sind, um die Grundstücke des Prauskauer Theiles der Niederung gegen Ueberschwemmung durch den höchsten Wasserstand der Oder zu sichern.

Die Lage und Richtung der einzelnen Deichstrecken ist gleich deren Abmessungen durch die Staatsverwaltungsbehörden zu bestimmen.

Wenn zur Erhaltung der Hauptdeiche Deckwerke am Stromufer oder im Vorlande nöthig werden, so hat der Deichverband dieselben auszuführen, vorbehaltlich seiner Ansprüche an andere Verpflichtete, deren bisherige Verbindlichkeit dadurch nicht aufgehoben wird.

§. 3.

Die Unterhaltung der Entwässerungsgräben in der Niederung ist auch fernerhin von denjenigen zu bewirken, welchen dieselbe bisher oblag.

Die regelmäßige Räumung des Hauptgrabens wird aber unter die Kontrole und Schau der Deichverwaltung gestellt.

Das Wasser des Hauptgrabens darf ohne widerrufliche Genehmigung des Deichhauptmanns von Privatpersonen weder aufgestaut noch abgeleitet werden.

Dagegen hat jeder Grundbesitzer der Niederung das Recht, die Aufnahme des Wassers, dessen er sich entledigen will, in den Hauptgraben zu verlangen. Die Zuleitung muß aber an den vom Deichhauptmann vorzuschreibenden Punkten geschehen.

§. 4.

Der Verband hat in dem Deiche die Auslaßschleuse für den Hauptgraben anzulegen und zu unterhalten.

grobli w tych rozmiarach, które są potrzebne, aby grunta Prauskauskiéj części niziny przeciw zalewowi przez najwyższy stan Odry zabezpieczyć.

Położenie i kierunek pojedynczych przestrzeni grobelnych zarówno ich rozmiarom przez Rządowe władze administracyine ustanowione być mają.

Jeżeli do utrzymania głównych grobel dzieła pokrycia nad brzegiem rzeki albo w nadbrzeżu potrzebnemi się stają, natenczas towarzystwo grobelne takowe wykonać powinno ze zastrzeżeniem swoich pretensyi do innych obowiązanych, których dotychczasowy obowiązek przez to się nie znosi.

§. 3.

Utrzymywanie rowów osuszenia w nizinie również w przyszłości przez tych ma być uskutecznioném, którzy do tego aż dotąd byli obowiązani.

Regularne czyszczenie głównego rowu stawi się pod kontrolę i lustracyą administracyi grobelnéj.

Woda głównego rowu bez odwołalnego potwierdzenia naczelnika grobelnego przez osoby prywatne nie ma być ani wstrzymaną ani odprowadzaną.

Natomiast każdy posiedziciel gruntu w nizinie ma prawo, przyjęcia wody, któréj się chce pozbyć, do rowu głównego żądać. Doprowadzenie jednakowoż nastąpić musi na punktach przepisanych przez naczelnika grobelnego.

§. 4.

Towarzystwo powinno w grobli śluzę upustową dla rowu głównego założyć i utrzymywać.

Verpflichtungen der Deichgenossen. Geldleistungen. Bestimmung der Höhe derselben und Veranlagung nach dem Deichkataster.

§. 5.

Die Arbeiten des Deichverbandes werden durch die Deichbeamten für Geld aus der Deichkasse ausgeführt.

Die erforderlichen Mittel zu den Arbeiten, zur Besoldung der Deichbeamten und zur Verzinsung und Tilgung der zum Besten des Verbandes kontrahirten Schulden haben die Deichgenossen nach dem von der Regierung zu Breslau am 20. Juni 1860. ausgefertigten Deichkataster aufzubringen, nach welchem auch die Kosten der Katastrirung einzuziehen sind.

Auf den Wunsch der Betheiligten kann das Deichamt auch die Ausführung von Bauten durch Naturalleistung der Interessenten gestatten.

§. 6.

Der gewöhnliche Deichkassenbeitrag wird für jetzt auf jährlich sechs Silbergroschen für den Normalmorgen, und die Höhe des anzusammelnden Reservefonds auf achthundert Thaler festgesetzt.

§. 7.

Der schon von früher bestehende Deichkörper, dessen Unterhaltung der Deichverband übernimmt, geht gleich den neuen Anlagen in dessen Eigenthum und Nutzung über. Doch soll die Nutzung der Gräserei auf den Deichen dem bisherigen Eigenthümer des Grundes und Bodens überlassen werden, wenn derselbe dafür die Fläche zur neuen Deichsohle und zum Banquet unentgeltlich hergiebt und sich zur unentgeltlichen Hergabe der Erde zu den gewöhnlichen Reparaturen verpflichtet. Der Nutzungsberechtigte muß sich allen Beschränkungen unterwerfen, welche von den Behörden zum Schutze des Deiches für nöthig erachtet werden.

Wo der Grundbesitzer diese Leistungen für die Gräsereinutzung nicht übernehmen will, da fällt dieselbe dem Deichverbande zu.

Obowiązki spólników grobelnych. Prestacye pieniężne. Ustanowienie wysokości takowych i rozkładanie według katastru grobelnego.

§. 5.

Prace towarzystwa grobelnego przez urzędników grobelnych za pieniądze z kasy grobelnéj wykonane zostają.

Potrzebne środki do robót, do salaryi urzędników grobelnych i do opłacania prowizyi i umorzenia długów zaciągniętych na korzyść towarzystwa spólnicy grobelni obmyślić mają według katastru grobelnego wygotowanego przez Regencyę w Wrocławiu dnia 20. Czerwca 1860., według którego również koszta katastrowania ściągnięte być mają.

Na życzenie interesentów może urząd grobelny również wykonanie budowli przez prestacyę naturalną interesentów dozwolić.

§. 6.

Zwyczajna składka do kasy grobelnéj ustanawia się na teraz na rocznie sześć srebrnych groszy za morgę normalną a wysokość zbierać się mającego funduszu rezerwowego na ośmset talarów.

§. 7.

Już od dawna istnący ogół grobelny, którego utrzymanie towarzystwo grobelne przyjmuje, przechodzi zarówno nowym zakładom w jego własność i użytek. Jednakowoż użytek trawy na groblach dotychczasowemu właścicielowi gruntu się ma pozostawiać, jeżeli tenże za to przestrzeń do nowego spodu grobli i do bankietu bezpłatnie podaje, i do bezpłatnego wydania ziemi do zwyczajnych reparatur się obowięzuje. Uprawniony do użytku musi się poddać pod wszystkie ograniczenia, które przez władze do ochrony grobli potrzebnemi uznane zostaną.

Gdzie posiedziciel gruntu prestacyi tych za użytek trawy nie chce przyjąć, tam należy takowy towarzystwu grobelnemu.

§. 8.

Die Deiche und der Graben sind in zwei Aufsichtsbezirke zu theilen.

§. 9.

Im Deichamte führen

1) der Deichhauptmann..... Eine Stimme,
2) der Deichinspektor....... Eine Stimme,
3) der Forstfiskus.......... Zwei Stimmen,
4) der Domainenfiskus..... Eine Stimme,
5) die Gemeinde Praukau.. Eine Stimme,

letztere durch ihren Vorsteher, resp. dessen gewöhnlichen Stellvertreter.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 10.

Die allgemeinen Bestimmungen für künftig zu erlassende Deichstatute vom 14. November 1853. (Gesetz-Sammlung vom Jahre 1853. S. 1404. ff.) sollen für den Praukauer Deichverband Gültigkeit haben, insofern sie nicht in dem vorstehenden Statut abgeändert sind.

§. 11.

Abänderungen dieses Deichstatuts können nur unter landesherrlicher Genehmigung erfolgen.

Urkundlich unter Unserer Höchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichen Insiegel.

Gegeben Ostende, den 10. August 1860.

**(L. S.) Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.**

v. d. Heydt. Simons. Gr. v. Pückler.

§. 8.

Groble i rowy dzielą się na dwa obwody dozorcze.

§. 9.

W urzędzie grobelnym mają

1) naczelnik grobelny...... jeden głos,
2) inspektor grobelny...... jeden głos,
3) fiskus leśny............. dwa głosy,
4) fiskus domanialny...... jeden głos,
5) gmina Praukau.......... jeden głos,

taż ostatnia przez swego przełożonego resp. jego zwyczajnego zastępcę.

Ogólne postanowienia.

§. 10.

Ogólne postanowienia dla wydać sie mających w przyszłości statutów grobelnych z dnia 14. Listopada 1853. (Zbiór praw za rok 1853. str. 1404 nast.) mają mieć ważność dla Praukauskiego towarzystwa grobelnego, o ile w powyższym statucie nie są zmienione.

§. 11.

Zmiany niniejszego statutu grobelnego mogą tylko nastąpić za Monarszém przyzwoleniem.

Na dowód Nasz Najwyższy Własnoręczny podpis i Królewska pieczęć wyciśniona.

Dan Ostende, dnia 10. Sierpnia 1860.

**(L. S.) Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.**

von der Heydt. Simons. Hr. Pueckler.

(Nr. 5260.) Allerhöchster Erlaß vom 17. August 1860., betreffend den Eisenbahnanschluß der Steinkohlenzeche St. Nikolaus (Pluto) an die Bahnhöfe Gelsenkirchen und Herne-Bochum der Cöln-Mindener Eisenbahn.

Ich will nach Ihrem Antrage vom 10. August d. J. der Aktiengesellschaft Pluto zu Essen im Kreise Duisburg gestatten, die ihr gehörige, zwischen den Bahnhöfen Gelsenkirchen und Herne-Bochum der Cöln-Mindener Eisenbahn unweit des Bahnkörpers belegene Steinkohlenzeche St. Nikolaus (Pluto) vermittelst Anlage eines Parallelgeleises mit den beiden genannten Bahnhöfen nach Maaßgabe des Mir vorgelegten Planes zu verbinden und die also hergestellte Verbindung zu den Zwecken der Gesellschaft zu benutzen. Es geschieht dies jedoch unter der Bedingung, daß anderen Unternehmern sowohl der Anschluß an das neue Geleise mittelst Zweigbahnen, als auch die Benutzung jenes Geleises selbst gegen zu vereinbarende, eventuell von Ihnen festzusetzende Fracht- oder Bahngeldsätze vorbehalten bleibt. Zugleich bestimme Ich, daß die in dem Gesetze über die Eisenbahnunternehmungen vom 3. November 1838. ergangenen Vorschriften über die Expropriation auf dieses Unternehmen Anwendung finden sollen.

Der gegenwärtige Erlaß ist durch die Gesetz-Sammlung bekannt zu machen.

Ostende, den 17. August 1860.

Im Namen Sr. Majestät des Königs:

**Wilhelm, Prinz von Preußen, Regent.**

v. d. Heydt.

An den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten.

(No. 5260.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 17. Sierpnia 1860., tyczące się połączenia kolei żelaznéj cechu węgli kamiennych St. Nikolaus (Pluto) z dworcami kolejowemi Gelsenkirchen i Herne-Bochum Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj.

Na wniosek WPana z dnia 10. Sierpnia r. b. nadaję towarzystwu akcyinemu Pluto w Essen w powiecie Duisburg, do niego należący, między dworcami kolejowemi Gelsenkirchen i Herne-Bochum Kolońsko-Mindeńskiéj kolei żelaznéj nie daleko od ogółu kolejowego położony cech węgli kamiennych St. Nikolaus (Pluto) przez założenie paralelnéj kolei z obuma rzeczonemi dworcami kolejowemi według przedłożonego Mi planu połączyć i w ten sposób uskutecznione połączenie na cele towarzystwa używać. Nastąpi to jednakowoż pod warunkiem, iż innym przedsiębiorcom tak połączenie z nową koleją za pomocą kolei gałęziowych, jako też używanie owéj kolei za umówić się mające, ewentualnie przez WPanów ustanowić się mające pozycye opłaty frakowéj albo kolejowéj zastrzeżoném pozostaje. Stanowię zarazem, iż w ustawie względem przedsięwzięć kolei żelaznych z dnia 3. Listopada 1838. wydane przepisy względem expropryacyi do tegoż przedsięwzięcia zastósowanie znajdować mają.

Niniejsze rozporządzenie przez Zbiór praw ma być ogłoszoném.

Ostende, dnia 17. Sierpnia 1860.

W imieniu Najjaśniejszego Króla:

**Wilhelm, Xiążę Pruski, Regent.**

von der Heydt.

Do Ministra handlu, przemysłu i robót publicznych.

(Nr. 5261.) Bekanntmachung der Allerhöchsten Bestätigung des Nachtragsstatuts des Prausker Aktienvereins über Ausgabe von 20,000 Rthlr. fünfprozentiger Prioritäts-Stammaktien. Vom 30. August 1860.

Se. Königliche Hoheit der Prinz-Regent haben, im Namen Sr. Majestät des Königs, mittelst Allerhöchsten Erlasses vom 17. August d. J. die von dem Prausker Bergwerks-Aktienverein beschlossene Ausgabe von 20,000 Rthlr. fünfprozentiger Prioritäts-Stammaktien zu genehmigen und den unterm 13. Juli d. J. notariell vollzogenen Statutnachtrag zu bestätigen geruht, was hierdurch nach Vorschrift des §. 3. des Gesetzes über die Aktiengesellschaften vom 9. November 1843 mit dem Bemerken zur öffentlichen Kenntniß gebracht wird, daß der Allerhöchste Erlaß nebst dem Statutnachtrage durch das Amtsblatt der Königlichen Regierung zu Liegnitz bekannt gemacht werden wird.

Berlin, den 30. August 1860.

**Der Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten.**

Im Auftrage:

Hoene.

(No. 5261.) Obwieszczenie Najwyższego potwierdzenia statutu dodatkowego Prauskiego towarzystwa akcyinego względem wydania 20,000 tal. pięćprocentowych upierwszonych akcyi źródelnych. Z dnia 30. Sierpnia 1860.

Jego Królewska Mość Xiążę Regent, w imieniu Najjaśniejszego Króla, Najwyższém rozporządzeniem z dnia 17. Sierpnia r. b. raczył uchwaloną przez Prauskie górnicze towarzystwo akcyine emisyę 20,000 tal. pięćprocentowych upierwszonych akcyi źródelnych przyzwolić i pod dniem 13. Lipca r. b. notaryalnie podpisany dodatek statutowy potwierdzić, co się niniejszém według przepisu §. 3. ustawy względem towarzystw akcyinych z dnia 9. Listopada 1843. z tém nadmienieniem do publicznéj wiadomości podaje, iż najwyższe rozporządzenie wraz z dodatkiem statutowym przez dziennik urzędowy Królewskiéj Regencyi w Lignicy obwieszczonym zostanie.

Berlin, dnia 30. Sierpnia 1860.

**Minister handlu, przemysłu i robót publicznych.**

W poleceniu:

Hoene.

Redigirt im Büreau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei (R. Decker).

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiéj Tajnéj Nadwornéj drukarni (R. Decker).